

Daklozen

De hotels gaan weer open, dus de daklozen die er logeerden staan opnieuw op straat

Daklozenopvang op de MS Allegro, een schip dat ligt aan de Boompjes in Rotterdam. Beeld Arie Kievit

Gedurende de pandemie maakten veel gemeenten gebruik van lege hotels of cruiseschepen om dak- en thuislozen een tijdelijke woonplaats te bieden. Nu Nederland van het slot gaat, komt aan die opvang een einde.

Judith Harmsen 31 mei 2021, 12:06

‘Hotel Buitenlucht’ staat er op een spandoek dat tussen twee bomen in het Amsterdamse Vondelpark wappert. Op het veldje drentelen heren en dames in rood met gouden piccolo-kostuums. Als je dak- of thuisloos bent, kun je je aanmelden om ondergebracht te worden in dit hotel onder de blauwe hemel. De kamer: een bosje aan de rand van het veld of een kartonnen doos waar een hotelgevel op geschilderd is. Af en toe waait zo’n doos weg over het gras.

Tot woensdag kunnen dak- en thuislozen terecht in échte hotels, hostels of zelfs de cabines van cruiseschepen. In de reguliere (nacht)opvang was niet genoeg ruimte om de coronamaatregelen in acht te houden, laat staan om bij besmetting in quarantaine te gaan. Maar nu aan de lockdown een einde komt, is het voorbij met deze opvang.

Belangenorganisaties willen dat gemeenten daklozen een alternatief biedt. “Een dak boven je hoofd is een mensenrecht”, zegt Dennis Lahey van de Straatalliantie. Hij heeft in het Vondelpark het ‘hotel’ geopend door een lintje tussen twee bankjes door te knippen. Alleen al in Amsterdam zullen rond de 200 mensen opnieuw op straat belanden, zegt hij.

Hen een woning bieden is volgens Lahey ook in het belang van de gemeente, omdat mensen met een goede woonplek nu eenmaal veel sneller weer opkrabbelen. “Je kunt niet van mensen die in de problemen geraakt zijn toen ze nog in een huis woonden, verwachten dat ze die op een rijtje zetten terwijl ze op straat wonen.” Buiten slapen in Amsterdam is strafbaar; je kunt er een boete voor krijgen.

Op adem komen

De 31-jarige Istok Ihtijarevic ziet er in zijn hoodie en sneakers niet uit als iemand die geen dak boven zijn hoofd heeft. Toch maakte hij de afgelopen maanden ook gebruik van de opvang in het A&O-hostel. Hij raakte in de problemen na een heftige scheiding, vertelt hij op het veldje. “Ik sloeg mijn ex-vriendin nooit terug, maar ik ben wel weggegaan. Ik heb mijn kinderen al anderhalf jaar niet gezien.”

De combinatie van de scheiding en de teloorgang van zijn succesvolle sportbedrijf zorgde voor paniekaanvallen. Tijdens corona raakte hij ook zijn baan als basketbalcoach kwijt. Al snel kon hij zijn kamer in de Amsterdamse Pijp niet meer betalen. “Ik kon wel bij mijn moeder op de bank terecht, maar ik wilde haar niet met mijn problemen belasten.” Op een dag hoorde hij van de opvang in het hostel. “De problemen hadden zich opgestapeld, en je kunt niet alles tegelijk oplossen. Toen ik in het hostel terecht kon, kon ik ademhalen.”

Het verhaal van Ihtijarevic is illustratief voor wat Menno de Boer van het Leger des Heils vaker hoort. De organisatie zegt daarom al langer dat mensen die op straat belanden in de eerste plaats een eigen woonplek moeten krijgen. Doordat er de afgelopen maanden ruimte was in hotels gebeurde dat ook. “Het effect was dat mensen ook rustiger en beter benaderbaar waren.”

Gemeenten zelf zien ook de voordelen van de opvang in privékamers, blijkt wel uit het feit dat op veel plaatsen naarstig wordt gezocht naar een permanent alternatief voor de lege hotels. Zo hoopt de gemeente Den Haag het voormalig verpleeghuis Willem Drees in de Haagse Bomenbuurt [om te bouwen tot een woongemeenschap met plek voor voormalig daklozen](#). De gemeente Zaanstad zette onder invloed van corona vorig jaar definitief een streep door plannen voor een grootschalige opvanglocatie voor daklozen. In plaats daarvan wil de gemeente daklozen zo snel mogelijk in eigen woningen gaan huisvesten.

Heavy gevallen

In heel Nederland zijn een kleine veertigduizend mensen dakloos, schat het CBS. Dat is ruim twee keer zoveel als tien jaar geleden. Demissionair staatssecretaris Paul Blokhuis van volksgezondheid wil op termijn zoveel mogelijk af van de grootschalige opvangplekken voor dak- en thuislozen. Vorig voorjaar trok hij dan ook in totaal 200 miljoen euro uit, waarvan onder meer uiterlijk eind 2021 [ruim 10.000 extra woonplekken met begeleiding moeten worden gerealiseerd voor ex-daklozen](#). Hoeveel van die woningen inmiddels al in gebruik zijn genomen is onbekend.

Vooralsnog is er voor de dak- en thuislozen in Amsterdam nog geen permanente oplossing. De corona-opvang in hotels was dan ook prijzig; in totaal werd er landelijk zo'n 90 miljoen euro aan uitgegeven. Istok Ihtijarevic gunt iedere dak- of thuisloze een kamer voor zichzelf. "Ik ben er echt van geschrokken hoeveel mannen er in mijn situatie zijn, die op straat zijn komen te staan na een stukgelopen relatie. En ik heb echt onwijs veel respect voor de mensen die de opvang regelen. Er zijn echt heavy gevallen onder daklozen, met drugs en allerlei problemen."

Hij heeft inmiddels een baantje gevonden op de markt en heeft via zijn werkgever in ieder geval nu een dak boven zijn hoofd. Hoe het op de lange termijn moet? Hij haalt zijn schouders op. “Ik ben een ellendige positivo, ik kan niet anders dan geloven dat het beter wordt.”